

Klima- og miljødepartementet
Pb 8013 Dep
0030 OSLO

Vår dato: 06.07.2022
Vår referanse: 22/45197 - 2
Deres dato: 08.04.2022
Deres referanse: 21/1555

Uttalelse - Høring av forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype

Sammendrag:

Landbruksdirektoratet støtter at naturtypene korallrev og typisk høgmyr gis status som utvalgt naturtype. Landbruksdirektoratet forutsetter at naturtypen typisk høgmyr tas inn i det pågående arbeidet med utvikling av veileder for skog- og jordbrukstiltak som er meldepliktige etter naturmangfoldloven §§54 og 55.

Vi viser til brev mottatt 7.4.2022 med høring av forslag om korallrev og typisk høgmyr som utvalgt naturtype. Under gir vi våre vurderinger knyttet til forslagene som nå er på høring.

Generelt om høringa

Landbruksdirektoratet deltok i direktoratsgruppa for trua natur som 14.12.2018 leverte beslutningsgrunnlag for 90 truede arter og 32 truede naturtyper. I beslutningsgrunnlagene anbefalte gruppa ulike virkemiddelpakker som skulle bidra til å bedre artenes og naturtypenes status på rødlista. Naturtypene som nå er på høring, var inkludert i dette arbeidet.

I direktoratsgruppa var Landbruksdirektoratet positiv til at korallrev og typisk høgmyr (tidligere sentrisk høgmyr; konsentrisk høgmyr, eksentrisk høgmyr og platahøgmyr) skulle vurderes videre for status som utvalgte naturtyper. Vi forutsatte imidlertid at konsekvensene for sektorinteressene skulle utredes. Videre at forekomstene til naturtypene skulle være tydelig avgrenset og mulig å kartfeste på en slik måte at det er mulig for kommune og grunneier å forholde seg til dem.

Spesielt om korallrev som utvalgt naturtype

Som beslutningsgrunnlaget viser, er korallrev et spesielt økosystem på havbunnen, som er dannet fra samfunnsbyggende koralldyr. Korallrev har et rikt dyreliv og deres viktigste funksjon er som habitat for andre organismer.

Naturtypen har status sårbar (VU) i Norsk rødliste for naturtyper 2011. Bestander offshore er relativt godt kjente, først og fremst gjennom MAREANO-kartleggingen, mens det mangler systematisk kartlegging av bestander med *Lophelia*-rev på kysten og i fjordene. Det er dokumentert rundt 200 korallrev inne i fjordene og langs kysten.

Naturtypen og forholdet til landbruk

I høringens vedlegg 2 *Forslag om korallrev som utvalgt naturtype*, er det spesifisert at utslipp fra landbruket ikke regnes som påvirkningsfaktor på korallrev. Dette kommer også frem i beslutningsgrunnlaget for korallrev (vedlegg 6), der ingen landbruksaktivitet av noen form er listet opp som påvirkningsfaktor. Det er videre spesifisert i vedlegg 2 at naturtypen ikke påvirkes av landbruk, og det vil derfor ikke utløse meldeplikt for noen skog- og jordbrukstiltak.

En samlet vurdering av korallrev som utvalgt naturtype er at dette ikke vil gi noen negative konsekvenser for landbruket. Landbruksdirektoratet er positiv til at naturtypen får status som utvalgt naturtype etter naturmangfoldloven.

Spesielt om typisk høgmyr som utvalgt naturtype

Som beslutningsgrunnlaget viser, er typisk høgmyr (sentrisk høgmyr) en nedbørsmyr som er tydelig hvelvet, og som i god utforming omfatter åpen myrflate, kantskog og lagg. Naturtypen er en samlebetegnelse for myrmasstypene (dvs. torvmarksformene) konsentrisk høgmyr, eksentrisk høgmyr og platåhøgmyr.

Naturtypen har status sårbar (VU) i Norsk rødliste for naturtyper 2011. Mange forekomster forsvant i perioden 1961-2011, og at 30-50 % av arealet på de gjenværende lokalitetene ble ansett å ha «ikke akseptabel» tilstand. Senere undersøkelser tyder på at ca. 60 % av arealet har «ikke akseptabel» tilstand. Sentrisk høgmyr forekommer bare i låglandet, og er sterkt utsatt for grøfting, nedbygging, oppdyrking og andre inngrep.

Naturtypen og forholdet til landbruk

I høringens vedlegg 3 *Forslag om typisk høgmyr som utvalgt naturtype*, er de viktigste påvirkningsfaktorene, jf. Norsk rødliste for naturtyper 2018, blant annet grøfting i forbindelse med jordbruks- og skogbrukstiltak og oppdyrking.

I høringen er det gjort rede for prioriteringens konsekvenser for landbruket. Siden det er snakk om myr (våtmark), tar skogbruket allerede hensyn gjennom skogsertifiseringssystemet. Forskrift om nydyrking ble i 2020 endret slik at nydyrking av myr er forbudt. Dette forbudet gjelder fortsatt. Naturtypen trues imidlertid også av andre inngrep enn landbruk, noe som gjør det nødvendig å ta i bruk flere virkemidler. Landbruksdirektoratet har forståelse for dette.

Kartet i innsynsløsningen viser at forekomster av typisk høgmyr i Norge har et samlet areal på 79,3 km². Landbruksdirektoratet har ikke kartlagt hvor mye skog som er inkludert i nevnte forekomster av naturtypen, men det er grunn til å anta at det ikke er snakk om store arealer, og at dette er arealer som sannsynligvis er lite aktuelle for aktivt skogbruk. Det vil være en forutsetning at kartlegging av naturtypen er grundig og

landsdekkende før utvelgelsen, da det ikke bør herske noen tvil om hvilke arealer som har status som utvalgt naturtype.

Om naturtypen får status som utvalgt naturtype vil dette medføre at skog- og jordbrukstiltak i tilknytning til naturtypen vil være meldepliktige. Landbruksdirektoratet forutsetter derfor at naturtypen tas inn i arbeidet med utvikling av veileder for meldepliktige jord- og skogbrukstiltak i tilknytning til utvalgte naturtyper. Dette vurderer vi som viktig da status som utvalgt natur kan medføre begrensninger for skog- og jordbrukstiltak utenfor forekomstarealet, i motsetning til innenfor forekomstarealet, da hydrologien til naturtypen kan begrense slike tiltak utenfor forekomstarealet på bakgrunn av risikoen for indirekte påvirkning.

At utvelgelsen av naturtypen kan medføre at naturtypen kan tillegges større vekt for tildeling av tilskudd ser Landbruksdirektoratet på som positivt. Flere tiltak kan bidra til å forebygge påvirkning fra flere påvirkningsfaktorer, og er et nyttig virkemiddel i den store sammenhengen. En eventuell økning i tilskuddsrammer må ses på som en mulig forlengelse av utvelgelsen.

Etter en samlet vurdering, anser Landbruksdirektoratet at en utvelgelse av typisk høgmyr som utvalgt naturtype vil gi små konsekvenser for jord- og skogbruket på nasjonalt nivå. Det er derimot en forutsetning at omfanget dette kan medføre for skog- og jordbruket, og om hvorvidt utstrekningen av hydrologien til naturtypen gir ytterligere konsekvenser for utøvelse av jord- og skogbrukstiltak blir analysert. Dette vil imidlertid avhenge av hvor langt meldeplikten for jord- og skogbrukstiltak i tilknytning til naturtypen vil virke. Dette kommer vi tilbake til under.

Meldeplikt for skogbrukstiltak og jordbrukstiltak

Vurderingene rundt landbruksdrift og forholdet til de aktuelle naturtypene over viser at de negative påvirkningene på landbruksdrift vil være beskjedne sett i et nasjonalt perspektiv. Det kan likevel være negative konsekvenser for enkeltbruk og for noen skogeiere som driver i områder tett opp mot lokaliteter av typisk høgmyr.

Hvor inngripende disse konsekvensene vil bli for drivere og for forvaltningen, avhenger imidlertid mye av hvilke type tiltak som vil være meldepliktige etter naturmangfoldloven §§ 53 og 54. Hvor langt ut en slik meldeplikt vil strekke seg vil også være av avgjørende betydning. Landbruksdirektoratet forutsetter derfor at naturtypen tas inn i arbeidet med utvikling av veileder for meldepliktige jord- og skogbrukstiltak etter naturmangfoldloven.

Oppsummert

Med bakgrunn i vurderingene gitt over støtter Landbruksdirektoratet at korallrev og typisk høgmyr får status som utvalgt naturtype. Landbruksdirektoratet forutsetter at naturtypen typisk høgmyr tas inn i det pågående arbeidet med utvikling av veileder for skog- og jordbrukstiltak som er meldepliktige etter naturmangfoldloven §§54 og 55.

Med hilsen
for Landbruksdirektoratet

Trond Svanøe-Hafstad
seksjonssjef

Fredrik Vaadal
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent og trenger derfor ingen signatur.

Mottakere:

Klima- og miljødepartementet Pb 8013 Dep

0030 OSLO